

Nr 249.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående pension å allmänna indragningsstaten åt skrädderiföreståndaren S. Jonasson; given Stockholms slott den 18 april 1913.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen medgiva,

att skrädderiföreståndaren Samuel Jonasson må under sin återstående livstid uppbära en årlig pension å allmänna indragningsstaten till belopp av sexhundra kronor, att utgå från och med månaden näst efter den, varunder hans arbete å Bohusläns regementes skrädderiverkstad kommer att upphöra.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förbliver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

David Bergström.

*Utdrag av protokollet över lantförsvarsärenden, hållet inför
Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet
å Stockholms slott den 18 april 1913.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern STAAFF,
Statsråden: PETERSSON,
SCHOTTE,
BERG,
BERGSTRÖM,
friherre ADELSWÄRD,
PETRÉN
STENSTRÖM,
LARSSON,
SANDSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet Bergström, anförde vidare:

»I skrivelse den 13 mars 1913 har *chefen för Bohusläns regemente* hemställt om en årlig pension av 600 kronor åt föreståndaren för skräderiavdelningen inom nämnda regementes intendenturverkstäder å Backamo Samuel Jonasson. Härvid har regementschefen upplyst, att Jonasson, som är född den 3 februari 1825, sedan 1850-talet självständigt arbetat med uniformsskrädderi för regementets räkning, att han sedan år 1893 är föreståndare (förman) för den då vid regementet organiserade verkstaden, att han i trots av sin höga ålder (88 år) ännu dagligen arbetar tio timmar å verkstaden och att han arbetar väl, samvetsgrant och i allo plikttroget, att han fortfarande är förman och ledare för den till 20 personer uppgående arbetsstyrkan, att han äger ett litet hus vid Backamo, men därförutom icke disponerar medel, som under hans återstående dagar kunna skydda

honom från nöd, samt att, då regementet instundande höst flyttar från sin gamla övningsplats till Uddevalla, möjligheten för denne gamle man att vidare förtjäna något till sitt och sin sjukliga hustrus upphålle upphör.

Chefen för tredje arméfördelningen har tillstyrkt framställningen.

Då Jonasson, som haft stor familj att försörja och vars hustru sedan många år på grund av sjukdom varit oförmögen till arbete, icke kunnat under årens lopp göra några besparingar samt således fattigdom och nöd vänta honom efter en strävsam och plikttrogen verksamhet i kronans tjänst, har *arméförvaltningens intendentsdepartement* i skrivelse den 22 mars 1913, med hänsyn jämväl till den långa tid Jonasson arbetat för kronans räkning, ansett, att staten bör träda hjälpande emellan och genom beviljande av pension bereda honom en i ekonomiskt avseende bekymmerfri ålderdom. Beträffande storleken av den föreslagna pensionen har departementet hållit före, att den beräkningsgrund, Riksdagen i allmänhet följt vid beviljandet av pensioner i dylika fall, eller pensionens bestämmande till två tredjedelar av pensionärens årliga inkomster under de senaste åren, även här bör tillämpas. Då Jonassons årsinkomster under de senare åren, enligt vad regementschefen upplyst och en inom arméförvaltningen verkställd utredning givit vid handen, uppgått till mellan 900 och 1,000 kronor, har departementet ansett, att pensionen för Jonasson icke bör sättas lägre än till 600 kronor för år.

Statskontoret har i avgivet yttrande den 7 april 1913 funnit goda skäl föreligga för att söka bereda Jonasson pension för återstående livstid samt beträffande pensionsbeloppet ansett sig i betraktande av föreliggande omständigheter icke böra göra någon erinran mot vad i sådant avseende blivit föreslaget. Statskontoret har därför förordat bifall till regementschefens förslag men ansett sig icke böra underlåta att fästa uppmärksamheten därpå, att sådant arbete, som Jonasson utfört för kronans räkning, i flera fall — såsom nådiga beslut den 24 och 31 mars 1911 i anledning av gjord underdånig framställning om pensioner åt vissa skradderiarbetare vid Boden-Karlsborgs artilleriregementes verkstad utvisade — funnits icke böra föranleda till beredande av pensionsförmån.

Med anledning av denna statskontorets erinran har ytterligare utredning infordrats från *arméförvaltningens intendents- och civila departement*, som i skrivelse den 11 april 1913 anfört, att, sedan intendentsdepartementet med överlämnande till Kungl. Maj:t av tre underdåniga skrivelser, uti vilka chefen för Boden-Karlsborgs artilleriregemente gjort framställning om utverkande av pensioner åt tre vid regementets verkstad

sysselsatta skradderiarbetare, uti den 30 december 1910 avgivna underdåniga yttranden förklarar, att departementet, på i samma yttranden närmare angivna skäl, ansåge sig förhindrat att till framställningarna tillstyrka bifall, samt statskontoret, vars utlåtande i detta ärende sedermera blivit av Kungl. Maj:t infordrat, tillstyrkt utverkande av pensioner åt de därtill föreslagna arbetarna, Kungl. Maj:t anbefallt intendentsdepartementet att inkomma med detaljerad utredning rörande de omständigheter, under vilka ifrågavarande personer varit anställda såsom skradderiarbetare å Karlsborg. I de underdåniga utlåtanden, som intendentsdepartementet med anledning härav den 24 februari och den 21 mars 1911 avgivit, hade departementet framhållit, att bemälda arbetare icke åtnjutit någon för år, månad eller dag beräknad avlöning, utan att den av dem uppburna ersättningen utgått såsom betalning efter viss taxa för varje av dem tillverkat plagg eller varje av dem verkställd reparation, att nämnda arbetare således icke varit anställda i statens tjänst, utan att deras verksamhet snarare kunde likställas med den, som utövades av statens leverantörer eller entreprenörer, att vidare den ersättning, de uppburit för sitt arbete för artilleriregementets räkning, varit synnerligen ringa och icke för någon av dem överstigit 500 kronor för år, att i betraktande av denna jämförelsevis obetydliga och antagligen otillräckliga inkomst det ville synas, som om nämnda arbetare, vilka uppgivits hava arbetat året om för regementets räkning, ej haft full daglig sysselsättning såsom skradderiarbetare vid regementet, utan även medhunnit utförandet av enskilda arbeten, vilka lämnat dem erforderlig fyllnad i inkomsten, att intendentsdepartementet även ur dessa synpunkter ansett, att de icke rättvisligen borde likställas med för kronans räkning fullt sysselsatta arbetare, som av kronan åtnjöte ersättning för arbete med avsevärt högre belopp, samt att departementet på dessa grunder funnit sig fortfarande förhindrat att tillstyrka bifall till regementschefens framställning. Beträffande nu föreliggande fall vore förhållandena väsentligen olika. Den till erhållande av pension föreslagne Jonasson innehade sedan år 1893 fast anställning såsom föreståndare för regementets skradderiverkstad och åtnjöte i denna sin egenskap viss bestämd dagavlöning. Då han, enligt vad regementschefen upplyst, arbetade i verkstaden tio timmar dagligen, kunde hans sysselsättning varken betecknas såsom varande av tillfällig art, ej heller lämna honom tillfälle att vid sidan därav söka sig några biinkomster. Jonasson måste ovillkorligen betraktas som en i kronans tjänst anställd, dagavlönad person och torde på denna grund vara lika berättigad till erhållande av pension som andra för kronans räkning fullt sysselsatta arbetare, vilka förut kommit i åt-

njutande av dylik förmån. Slutligen ville intendentsdepartementet fästa uppmärksamheten därpå, att i anledning av en utav enskild person vid 1913 års Riksdag väckt motion en årlig pension av 300 kronor tilldelats en av de här ovan omnämnda arbetarna vid Boden-Karlsborgs artilleriregementes skräddareverkstad, nämligen Per Johan Holmqvist. På grund av vad sålunda anförts, vidhölle intendentsdepartementet sitt i skrivelse till chefen för lantförsvarsdepartementet den 22 mars 1913 gjorda uttalande, att chefens för Bohusläns regemente framställning syntes böra bifallas.

Mot vad intendentsdepartementet sålunda anført, har ämbetsverkets civila departement förklarar sig icke för sin del hava något att erinra.

Då det synes billigt, att Jonasson på sin höga ålderdom beredes något understöd till sitt och sin sjuka hustrus uppehälle och det föreslagna pensionsbeloppet icke torde vara oskäligt, får jag hemställa, det Kungl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen medgiva,

Departements
chefen.

att skrädderiföreståndaren Samuel Jonasson må under sin återstående livstid uppbära en årlig pension å allmänna indragningsstaten till belopp av sexhundra kronor, att utgå från och med månaden näst efter den, varunder hans arbete å Bohusläns regementes skrädderiverkstad kommer att upphöra.»

Till denna departementschefens, av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan täcktes Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall; och skulle till Riksdagen avlätas proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ex protocollo:

Kurt Belfrage.